

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/23/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812209574
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3812209574.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o mal. Y. U., nar. XX.XX.XXXX a mal. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v P., deti rodičov K. U., bytom D. XXX/X a U. U., bytom D. XXX, o zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. novembra 2012, č.k. 4P/69/2012-92, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd znížil vyživovaciu povinnosť otca na mal. Y. zo 170 Eur na 90 Eur a u mal. Y. zo 130 Eur na 60 Eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2012 s tým, že takto znížené výživné je otec povinný platiť k rukám matky, najneskôr do 25. dňa v mesiaci mesačne vždy vopred. Vo zvyšku návrh otca zamietol. Konštatoval zmenu pomerov na strane matky, otca i mal. detí. Dôvodil, že u matky nastala zmena pomerov v tom smere, že po skončení rodičovskej dovolenky sa v krátkom čase zamestnala a jej príjem z pracovnej činnosti je vyšší ako príjem z rodičovského príspevku, a to o 190 Eur mesačne. Konštatoval však, že na druhej strane sa zvýšili jej náklady na bývanie, keď otec jej prestal prispievať na bývanie sumou 100 Eur mesačne. Zmena pomerov na strane mal. detí nastala v tom smere, že mal. Y. je žiakom X. ročníka základnej školy a mal. Y. začala navštevovať materskú školu. Zmenu pomerov vyvodil aj na strane otca, ktorý skončil pracovný pomer so svojim bývalým zamestnávateľom dňom 17.05.2012. Jeho príjem sa podstatne znížil, keď v súčasnosti je evidovaný ako nezamestnaný, je poberateľom dávky v nezamestnanosti vo výške 185 Eur mesačne a príjem má len z dohody o pracovnej činnosti. Uviedol, že nemožno pritom opomenúť, že do tejto situácie sa otec dostal svojím pričinením, keď pracovný pomer, uzatvorený na dobu neurčitú, skončil dohodou, pričom v tomto konaní nemožno skutočný dôvod skončenia pracovného pomeru preskúmať, ak v dohode o skončení pracovného pomeru nie je dôvod uvedený a nevedie sa, prípadne sa nevedelo súdne konanie o neplatnosť dohody o skončení pracovného pomeru. Otec sa uzavretím dohody o skončení pracovného pomeru vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, v ktorom dosahoval uvedený príjem, a to nepomerne vyšší ako v súčasnosti. Poukázal na to, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je zákonnou povinnosťou oboch rodičov a otec nemôže prenášať vyživovaciu povinnosť len na matku mal. detí pri situácii, do ktorej sa dostal svojím pričinením. Navyše, matka mal. detí sa o deti osobne stará a i touto osobnou starostlivosťou si plní svoju rodičovskú povinnosť a vyvažuje tak vyživovaciu povinnosť.

Proti rozsudku vo výroku, ktorým bol návrh vo zvyšku zamietnutý, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec mal. detí, ktorý sa domáhal zmeny napadnutého rozsudku a zníženia výživného na 40 Eur mesačne na každé z detí. Dôvodil, že po odchode zo spoločnej domácnosti sa snažil matke maloletých finančne vypomáhať. Pokým bol zamestnaný, okrem výživného jej prispieval na výdavky spojené s

užívaním bytu, a to príspevkom 100 Eur mesačne. Tiež platil väčšiu časť ošatenia a hračiek mal. deťom. V súčasnosti je nezamestnaný a matka sa zamestnala. Evidovaný je na úrade práce, pracuje na dohodu, ale jeho príjem je minimálny. Bez finančného príspevku rodičov by nemal ani na svoje základné potreby. Dôvodil, že v konaní nebola preukázaná skutočnosť, že by sa dobrovoľne vzdal svojho zamestnania, ktoré ho bavilo. V dôsledku práceneschopnosti zamestnávateľ trval na ukončení pracovného pomeru. Z dôvodu neznalosti zákona na takúto dohodu pristúpil, domnieval sa však, že sa mu podarí nájsť podobné zamestnanie, čo sa mu doposiaľ nepodarilo. Jeho mesačný príjem spolu s príspevkom v nezamestnanosti predstavuje sumu cca 200 Eur. Rodičom prispieva 50 Eur za bývanie a stravu. Pokiaľ z tejto sumy zaplatí výživné určené súdom prvého stupňa, nezostanú mu finančné prostriedky ani na krytie jeho základných potrieb. Poukazoval na tú skutočnosť, že matka maloletých pracuje na zmeny, preto je pre ňu problematické zabezpečiť opateru detí, nakoľko rodičia jej nepomáhajú. Mal. deti sú takmer polovicu mesiaca u otca, resp. v dome jeho rodičov. V čase, keď sú s ním, zabezpečujú všetky potreby detí jeho rodičia.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila matka mal. detí, ktorá sa domáhala potvrdenia napadnutého rozsudku. Uviedla, že s deťmi býva sama, hradí všetky náklady na bývanie, ošatenie, stravu. Mal. deti navštevujú školské a materské zariadenie. Navrhovateľ nie je ochotný prispievať na ich dochádzku, ani na školské aktivity. Poukazovala na to, že pracuje na zmeny, avšak nie je ľahké nájsť si zamestnanie, ktoré by jej časovo vyhovovalo.

Opatrovník mal. detí v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku s tým, že zníženie vyživovacej povinnosti otca nie je v záujme mal. detí. Starostlivosť o deti je zo strany otca zabezpečovaná len z finančného hľadiska, otec si svoju vyživovaciu povinnosť riadne neplní od mája 2012, odkedy na obe deti prispieva sumou 80 Eur. S deťmi sa stretáva. Starostlivosť o mal. deti zo strany matky je zabezpečovaná pravidelne, o deti je postarané po všetkých stránkach. Mal. Y. je žiakom X. ročníka základnej školy, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje družinu. Mal. Y. od septembra 2012 navštevuje materskú školu, kde chodí na tanečný krúžok. Zdravotný stav detí je dobrý, mávajú len bežné ochorenia.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdiť. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Odvolačný súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky otca sú totožné s námietkami, ktoré uplatnil pred súdom prvého stupňa a tieto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z daného titulu odvolací súd si osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje. Na doplnenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva nasledovné.

Podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná, dlhší čas trvajúca zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Ide napríklad o také zníženie alebo zvýšenie zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní situáciu u povinného, a to nielen na krátky čas. Takou zmenou pomerov môže byť tiež vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zníženie vyživovacej povinnosti rodiča a podobne. Podľa odseku 3 tohto zákonného ustanovenia pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov, teda odseku 1 sa musí vždy prihliadnuť na vývoj životných nákladov. Pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa v každom prípade použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (ust. § 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine) s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V danom prípade okresný súd posudzoval rozsah vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom Y. a Y. v súlade s vyššie uvedenou právnou úpravou a jej výkladom a správne porovnával, či v pomeroch účastníkov nastala taká zmena, ktorá odôvodňuje zmenu rozsahu vyživovacej povinnosti, ktorá bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 16.11.2011, č.k. 17P/45/2011-17. Okresný súd správne vyhodnotil pomery na strane obidvoch rodičov, ako aj na strane mal. detí. Krajský súd preskúmaním veci zistil, že okresný súd postupoval pri zisťovaní skutkového stavu veci dôsledne, náležite porovnával v rozhodnom období pomery na oboch stranách, ktoré vyhodnotil a správne rozhodol, že vyživovaciu povinnosť zo strany otca k mal. Y. a mal. Y. je potrebné znížiť tak, aby táto zodpovedala nielen odôvodneným potrebám mal. detí, ale aj možnostiam a schopnostiam osoby povinnej, v danom prípade otca, avšak nie v celom otcom navrhovanom rozsahu. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva podstatná zmena v zárobkových pomeroch matky, ktorej príjem sa od poslednej úpravy výživného zvýšil o 190 Eur mesačne, čiastočnú zmenu pomerov možno konštatovať aj na strane mal. detí, ktoré sú od poslednej úpravy výživného staršie viac ako o 1 rok. Mal. Y. je žiakom X. ročníka základnej školy a mal. Y. začala navštevovať materskú školu. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva podstatná zmena v zárobkových pomeroch otca, keď miera jeho príjmu poklesla tak, že nie je schopný platiť výživné vo výške stanovenej podľa posledného súdneho rozhodnutia, a preto bolo potrebné výživné znížiť. Podstatnou skutočnosťou pritom však je, že otec uzavrel dohodu o skončení pracovného pomeru bez vyplatenia odstupného, vzdal sa tak bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, v ktorom dosahoval príjem v mesiacoch august 2011 až apríl 2012 v priemere vo výške 322,16 Eur + cestovné náhrady v priemere vo výške 797,44 Eur. Tvrdenie otca, že v dôsledku práceneschopnosti jeho zamestnávateľ trval na ukončení pracovného pomeru, a že z dôvodu neznalosti zákona na takúto dohodu pristúpil, sú v danej veci irelevantné. Vyživovacia povinnosť rodičov voči mal. deťom je ich prvoradou povinnosťou a má prednosť pred ostatnými výdavkami. Otec si mal byť vedomý pri ukončení pracovného pomeru, že výdavky na výchovu a starostlivosť o mal. deti sa s ohľadom na ich vek neustále zvyšujú a tieto nemôže v prevažnej miere znášať iba matka, preto nemal neuvážene ukončiť pracovný pomer a takto nezodpovedne pristupovať ku svojim rodičovským povinnostiam. Nezamestnanosť otca odvolací súd preto nemôže akceptovať, obzvlášť s prihliadnutím k potrebám maloletých, ktorých potreby sa pribúdajúcim vekom neustále zvyšujú. Neuvážené ukončenie pracovného pomeru nemôže byť na ťarchu mal. detí, za ktorých pri ich výchove a zabezpečení nesie zodpovednosť otec, rovnako ako matka. Mal. deti sú na výživné od svojich rodičov odkázané.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu, ktorý správne rozhodol o návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti, ako vecne správny potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.